



**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor  
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum  
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,  
Coordinatus, Seu Omnes ...**

**Diana, Antonino**

**Lugduni, M. DC. LXXX.**

55. An Regulares prædicantes in aliena Ecclesia sine licentia Episcopi possint ab eo puniri? Et an Parochus possit dare licentia[m] viro docto & noto etiam Regulari, ut bis, vel ter concionatur in ...

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76429](#)

# De Dubiis Regularium. Ref. LV. &c.

37

*Regular. tom. 2. tract. 8. cap. 4. sect. 1. num. 2. & 23. qui postea num. 24. sic affert; Monitos hic velim Regulares ipsos iniuste queri de Episcopis, quod eos non admittere sine examine ad praedicandum in Ecclesiis non sui Ordinis; cum potius ipsi debeant id fibinet ipsi imputare: cum aliqui illorum ad comparandum aliquod leue lucrum nobilissimum praedandi ministerium vile nimis efficiant; dum per litteras Principum suggestum aliquem, & quidem etiam rusticum de manibus Episcoporum extorquent, ita importunè, ut eos cogant subire onera, quia aliqui nullatenus subirent; non ergo tantam sui faciant copiam, & tunc Episcopi ex penuria concionatorum cogentur ad ipsos recurrere, sibique magni beneficij loco ducentes, quod acceptentur tales suggestus, alias minus spectabiles, sententiam quod hoc mutabunt, & sententia iura Regularium, non amplius eos subiungent examini. Hec Pellizarius.*

## RESOL. LV.

*An Regulares predicantes in aliena Ecclesia sine licentia Episcopi possint ab eo puniri?*

*Et an Parochus possit dare licentiam viro docto, & note etiam Regulari, ut bis, vel ter concionetur in sua Ecclesia sine Episcopi approbatione?*

*Et an Predicatores Regularium non debeant ab Episcopo examinari? Sed tantum requiratur eius licentia ad praedicandum?*

*Et notatur, quod Concionatores Regularium semel approbati in uno Episcopatu, itinerantes possint praedicare ubi volunt, non contradicente Parocho, & non obstante proprio Episcopo loci. Ex p. 3. tr. 2. Ref. III.*

*§. 1. R*espondet negatiuè Tamburinus de iure Abbat. tom. 2. dist. 1. quest. 4. num. 3. Campanili in diuersior. can. rubr. 12. cap. 13. num. 10. Rodriguez in compend. q. 9. Regular. verb. *Predicatores* numero 1. & alii, ex Declaratione sacra Cardinalem sub his verbis. Congregatio Concilij censuit Regulares, qui absque licentia Episcopi praedicaverint in Ecclesiis, quæ fuerint Ordinum non sunt, tameti decreto eiusdem Concilij 6. 2. sess. 5. contradicunt, non posse tamet puniri ab Episcopo, sed tantum a suis Superioribus.

*2. At his non obstantibus Laurentius de Peyrinis in priuili. Minim. tom. 1. conf. 2. Sixti IV. §. 1. n. 21. & Barbosa de potest. Episc. part. 3. alleg. 76. n. 24. contrarium docent ex Bulla Greg. XV. quæ incipit, *Inscriptio*, data Nonis Febr. 1622. unde aduentant Regulares, quid faciunt.*

*3. Notat etiam Rodriguez, & Barbosa *vbi supra*. Parochum, seu Curatum posse dare licentiam viro docto, & note, etiam Regulari, ut bis, vel ter concionetur in sua Ecclesia sine Episcopi approbatione. Imò, & Concionatores Regulares semel approbati in uno Episcopatu, itinerantes possunt praedicare ubi volunt, non contradicente Parocho, & non obstante proprio Episcopo loci, ex concessione Gregor. XIII. facta Societati Iesu, quæ per communicationem frui possunt alii communicantes in priuilegiis. Vide Villalobos in sum. tom. 2. tract. 3. 5. diff. 5. n. 1. Ioann. de la Cruz, de statu Relig. lib. 1. c. 6. dub. 2. concl. 3. Portel *vbi supra*, n. 16. Barbosa *vbi infra*, n. 26. & 27. Miranda art. 4. concl. 1. & alios.*

*4. Non definam tamen hic adnotare, id quod habet Miranda in *manu*. Pratas. tom. 1. quest. 50. art. 2. Barbosa de potest. Episc. part. 2. allegat. 76. n. 23. & Rodriguez *vbi sup. n. 2.* nempe probabile esse, quod*

*Prædicatores Regulares, etiam iuxta Conc. Trid. non debent ab Episcopis examinari, qui in Superiori eiusdem decreto tantum requiritur ipsorum licentia ad praedicandum extra suas Ecclesiæ, & nullum fit verbum de examine, ut patet legenti textum Concilij, sed contrarium obseruat in præcepto DD. Episcopis.*

## RESOL. LVI.

*An Predicatores tam Regulares, quam secularares precent mortaliter concionando sine licentia Episcopi?*  
*Et an predicatores sine tali licentia possint excommunicari?*  
*Et an in transgressione talis præcepti derit parvitas materia, ut si quis predicaret semel, aut bis, possit excusari a peccato mortali?* Ex part. 8. tract. 7. & Misc. Refol. 1. r.

*§. 1. N*egatiuam sententiam docet Bassæus in Floribus Theologiae sacramental. & moral. vers. *Prædicatio*, num. 4. Affirmatiuam verò Caietanus in Summa, vers. *Prædicatorum peccata*, & Navarrus c. 21. n. 141. Et utrumque sententiam tanquam probabilem videtur admittere Joannes Machadus de perf. confess. tom. 2. lib. 4. part. 2. docum. 5. n. 3. vbi sic ait. Tambien es dudoso que pecado sea predicar sin licencia legitima, Cayetano, y otros sienten, que es mortal, pero otros muchos juzgan, que no llega a serlo quando la doctrina no es falsa, ó scandalosa. Ita ille.

*2. Sed ego prorsus temeo sententiam Caietani esse sufficiendam, quam docet Fernandez in exam. Theolog. moral. part. 4. cap. 15. §. 2. num. 10. Emanuel Sa versiculo *Prædicare*, num. 4. male citatus pro contraaria sententia, & notissime docet Bordonus in consilio Regular. refol. 7. num. 28. vbi sic affert: *Prædicantes sine licentia peccant mortaliter*, quia faciunt cōtra illud Sacra Scriptura. *Quomodo prædicabant nisi mittantur?* præterquam quod *Prædicantes sine licentia* \* possunt excommunicari, ex cap. excommunicans, §. quia vero, de haren. Excommunicatione autem secundum communem Doctorum opinionem supponit peccatum mortale; ergo isti peccant mortaliter. Vnde Portell. vers. eod. n. 1. vbi facit mentionem de vers. Qui vero, & in alio comminoriam, non lata sententia. Ita Bordonus: vnde miror, quo pacto Machadus potuit dicere, plures Doctores tenere negatiuam sententiam.*

*3. Sed quia in transgressione talis præcepti danda est parvitas materia; cogita, an si quis (verbis gratia) semel prædicaret sine licentia, possit a peccato mortali excusari.*

\*Sup. hoc infra in Ref. 60. §. Sed hæc, cursim ad medium, & in aliis sententiæ. Ita Bordonus: vnde miror, quo pacto Machadus potuit dicere, plures Doctores tenere negatiuam sententiam.

Quoad hoc legi doctrinam, §. Notat. præcedens Ref. & alterius, §. eius annos.

## RESOL. LVII.

*An Episcopus possit suspendere licentiam Regularibus predicandi solum in casibus à iure expressis?*

*Et quid circa hoc Sacra Congregatio declaravit?*

*Et an Episcopi possint examinare Regulares volentes predicare?* Ex part. 7. tract. 1. & Misc. 3. Ref. 30. alias 2. 8.

*§. 1. \** Affirmatiū respondet P. de Bellis in citat. Alleg. Afflump. ultim. Apolo 2. Corol. 4. Quod cōtentum in hoc §. supra cœsum pro parte in Ref. 44. §. Quartus. Secunda legi numero primo, & sequentibus, vbi sic ait. Las causas justas, i legítimas por las cuales puede el Obispo suspender a Regulares licencia de predicar, son positivo, & viñales; Tres señala el Concilio Lateran. siff. 1. La & §. nos. seq. primera, si predica milagros falsos, o inciertos: fe huia Ref.

D gunda